

Comité Westelijke grachtengordel e.o.
Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen (BBB)
Info@westelijkegrachtengordel.nl

Amsterdam, 27 september 2022

Betreeft: Raadsadres "**Commentaar Raadsinformatiebrief – afdoende toezegging**"
Inzake Bomenboekhouding en Stand van zaken ten aanzien van het beheer van de Amsterdamse bomen, dd 22 juli 2022.

Geachte Raadsleden,

Het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. is een informele vereniging van bewoners in het gebied gelijk aan Buurt 6 en 7 van het Wijkcentrum d' Oude Stadt. De doelstelling is het woon- en leefmilieu te bewaken en in brede zin te bevorderen; bevordering van de balans in het gebruik en de kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, sociale samenhang en participatie, en milieu. De Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. spant zich in voor het behoud van belangrijke bomen. Deze bomen worden op verschillende locaties bedreigd met kap, onder meer door vernieuwing van kades of herinrichting van straten.

Met deze brief reageren we op de Raadsinformatiebrief afdoende toezegging uit de commissie WB van 15 december 2021 inzake de bomenboekhouding, d.d. 20 juli 2022. U rapporteert over een positieve boombalans. Echter, op basis van de getallen zoals genoemd in de Raadsinformatiebrief komen we tot een tegenovergestelde conclusie en vrezen wij dat het bomenbestand blijft teruglopen.

Ad Opgave en actuele stand van zaken

In de raadsinformatiebrief wordt gesteld dat er voor het tweede achtereenvolgende jaar meer bomen geplant dan verwijderd zijn *omwille van boomveiligheid*. Niet gekwantificeerd zijn gekapte bomen *vanwege herprofilering, kadewandherstel of andere programma's en omgewaaide bomen*. Voor het maken van een goede vergelijking zou het reëel zijn dit getal hier ook op te schrijven. Spreken over een trend van een positieve boombalans is in onze ogen feitelijk onjuist. Hiermee wordt het beeld opgeroepen dat het bomenbestand in de stad toeneemt, maar dat is in de praktijk onjuist.

In de bomenboekhouding wordt gerapporteerd over kapvergunningen en er wordt een bijbehorende berekening gemaakt voor opgelegde herplant. Voor het weghalen van een grote boom moeten meerdere kleinere bomen worden herplant, zie de bijlage met omrekenmodel. Dit aantal moet naast de gerealiseerde herplant gelegd worden om te zien of het beoogde resultaat behaald wordt. De cijfers uit onderstaande tabel zijn ontleend uit de Bomenboekhouding maandoverzicht van kapaanvragen en opgelegde herplant.

Totaal stad OPENBAAR 2022	aantal vergunning aanvragen	aantal aangevraagde bomen	kap vergund	kap geweigerd	opgelegde herplant
januari	28	548	548	0	661
februari	22	310	302	8	318
maart	31	251	247	4	357
april	41	532	532	0	577
mei	18	173	173	0	239
juni	35	537	466	1	711
totaal	175	2351	2268	13	2863

Hoewel de kapseizoenen en boekjaren niet helemaal samenvallen willen wij toch onze ongerustheid uiten over dit tempo van aanplant. Uit de bomenboekhouding blijkt dat er in het eerste halfjaar 2022 al meer bomen herplant moeten worden, namelijk 2863 bomen (alleen Openbaar) dan er in het gehele plantseizoen 2021 -2022 zijn herplant (2502 bomen). Het tweede half jaar worden er zonder meer ook bomen gekapt, de vergunningen zijn al aangevraagd, en zal de achterstand oplopen. Op basis van de gegevens uit de brief hebben we onderstaande tabel samengesteld.

Plantseizoen nov 2021 - april 2022		gekapt/ omgewaaid		gerealiseerde herplant	
	gekapte vanwege veiligheid	1407			
	gekapt vanwege ov. programma's (aantal niet gerapporteerd)	?			
	omgewaaid februaristorm 2022	600			
	totaal (minimum aantal):	2007			
	Vervangingsprogramma bomen (incl. 350 vanuit bewonersmeldigen)			2502	
Plantseizoen nov 2022 - april 2023					geplande herplant
					2200-2500
uit Bomenboekhouding - Openbaar (exclusief particulier)		gekapt/ omgewaaid	opgelegde herplant		
	1ste halfjaar 2022	2268	2863		
	omgewaaid februaristorm 2022	600	?		
	2de halfjaar 2022	p.m.	p.m.		
	totaal 2022:	p.m.	p.m.		

Ad Cyclische inspectie en maatregelen

Hier wordt gezegd dat bomen binnen ongeveer een jaar herplant kunnen worden, in het opvolgende plantseizoen. In de praktijk blijkt echter dat dit niet altijd gebeurt. Zo is er in de westelijke grachtengordel in plaats van een nieuwe boom een vogelhuis t.o. Prinsengracht 14 geplaatst. Op de plek van een verdwenen boom t.o. Keizersgracht 146 is een fietsenrek en een bank geplaatst. Op de hoek Leliegracht-Prinsengracht is de monumentale boom al jaren geleden gekapt en niet herplant. Het is voor bewoners onduidelijk welke overwegingen hieraan ten grondslag liggen.

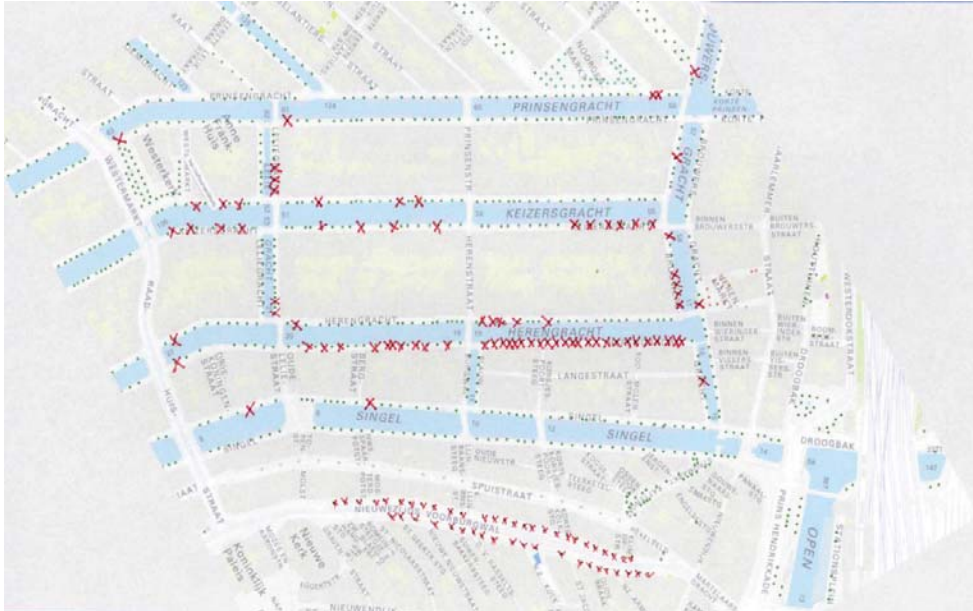
Stand van zaken Westelijke grachtengordel

Omdat wij ons als Comité in het bijzonder richten op de westelijke grachtengordel zoemen we hier op in. Het aantal herplante bomen is 2, getal komt uit de Bomenboekhouding, zichtbaar op de tweede afbeelding. Op de eerste afbeelding is op de onderliggende Bomenkaart van Amsterdam aangegeven waar bomen verdwenen zijn, dat zijn er minimaal 50, exclusief het eerste rak van de Herengracht oneven zijde en de Nieuwezijds Voorburgwal.

✖ Gemeente
✖ Amsterdam

Bomen - in beheer van Gemeente Amsterdam

Bijgewerkt per 20-6-2022

In de brief wordt vermeld dat er in het komende plantseizoen extra aandacht voor de ontbrekende bomen langs de gracht zal zijn vanwege het feit dat het hier Unesco Werelderfgoed betreft. U kunt begrijpen dat we verlangend uitkijken naar het nieuwe plantseizoen en hopen dat de extra aandacht extra uitgaat naar de Westelijke Grachtengordel.

Samenvattend verzoeken wij u het volgende:

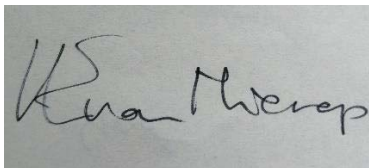
- Completeer de rapportage: niet alleen kap uit veiligheid maar alle verdwenen bomen;
- Maak deze zo mogelijk vergelijkbaar met de bomenboekhouding, en neem meerder jaren op, waardoor er een transparant beeld ontstaat in de ontwikkeling van het bomenbestand van de stad;
- Rapporteer over het herplantfonds: het aantal bomen dat niet herplant kan worden en waarvoor de monetaire waarde bepaald wordt.
- Dringend verzoek tot een extra inspanning voor herplant in de westelijke grachtengordel.

Veelal worden financiële argumenten aangevoerd als reden bepaalde activiteiten, zoals groeiplaatsverbetering, niet uit te voeren. Nogmaals benadrukken wij dat de ecosysteemdiensten die de bomen gratis leveren aan De Gemeente Amsterdam opwegen tegen de kosten van zorg.

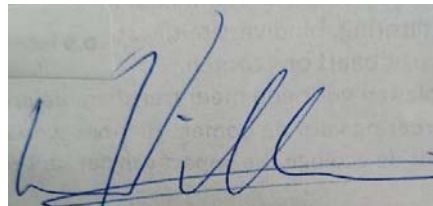
Wij wijzen u tenslotte op een cursus van de Bomenwacht, specifiek voor raadsleden.

<https://www.bomenwacht.nl/actueel/basicursus-voor-raadsleden-belang-van-bomen-in-de-openbare-ruimte/>

Met vriendelijke groeten, namens het bestuur van het Comité
Westelijke Grachtengordel e.o.

H.E. van Nierop, voorzitter

W.J. Willemse, lid

Bijlage: omreken tabel van 'standaardboom' naar dunnere of dikkere bomen.

Tabel 2. Omreken tabel van 'standaardboom' naar dunnere of dikkere bomen (omtrek gemeten op 1 meter hoogte)

Herplant met stamomtrek van 14-17 cm	'standaardboom' Stamomtrek van 18-20 cm	Herplant met stamomtrek van 21-35 cm	Herplant met stamomtrek van 36-45 cm	Herplant met stamomtrek van 46-55 cm
Factor 2,0	Factor 1,0	Factor 0,5	Factor 0,25	Factor 0,1

Wordt:

Leeftijd in jaren	Aantal te herplanten bomen (stamomtrek 18-20 cm op 1 m hoogte)	Herplant van één dikkere boom met stamomtrek van cm
tot en met 15	1	18 – 20
16-23	2	20 – 25
24-31	3	25 – 30
32-39	4	30 – 35
40-47	5	35 – 40
48-55	6	40 – 45
56-63	7	45 – 50
64-71	9	50 – 60
72-79	10	60 – 70
80-87	11	70 – 80
88-95	12	80 – 90